

رازی و خوانندگان

از ۸ سال یا کمی بیشتر یک پزشک متخصص تحويل جامعه بدھیم که از هر حیث به درد اجتماع بخورد و مفید قایده باشد که گویا متأسفانه بنده توانستم منظور خود را به طور صحیح و کامل تفہیم کنم و این طور استباط شده بود که نظر من این است که دوره پزشکی فقط ۴ سال شود و بس (که در جواب بنده در شماره خرداد ۷۳ مرقوم فرموده اید که پس شما لیسانس پزشکی بگیرید نه دکترای حرفه‌ای!) به نظر شما این همه پزشک عمومی که هر سال فارغ‌التحصیل می‌شوند و سال به سال هم بر تعدادشان افزوده می‌شود

■ آقای مهرداد بهنام‌آرا - دانشجوی پزشکی (اصفهان)

اینجانب مهرداد بهنام‌آرا دانشجوی دوره بالینی دانشکده پزشکی اصفهان ماه قبل (اردیبهشت ۷۳) نامه‌ای به ماهنامه محترم رازی نوشتم در رابطه با طولانی بودن دوره پزشکی (به عقیده بنده و بسیاری از دوستانم) و کم شدن نیاز جامعه فعلی به اطباء عمومی بنده در آن نامه چنین نوشتم که با کوتاه کردن دوره پزشکی عمومی، مرحله تخصصی بلا فاصله پس از آن و بر حسب علاقه فرد و نیاز جامعه ادامه یابد و کلاً پس

حداقل برسد.

■ خانم آناکسیر - دانشجوی سال آخر داروسازی (اصفهان)

در نامه ایشان از ما خواسته شده تا سوالاتشان را برای مسئولین محترم مطرح نمائیم:
۱- با توجه به پذیرش تعداد کثیری دانشجوی داروسازی (در هر سال) آیا در مورد حفظ کیفیت آموزشی این افراد و نیز آینده شغلی آنها فکری شده است؟

۲- به نظر می‌رسد که اندوخته‌های علمی دانشجویان، محلی برای مصرف ندارد.
□ متأسفانه با توجه به مشکلات اقتصادی موجود، نگرانی ایشان و نیز سایر دانشجویان از آینده حرفه‌ای زیاد بی‌جان نمی‌نماید. امیدواریم با توضیحات مسئولین این دلواپسی‌ها تخفیف پیدا کند.

■ آقای ابراهیم تاجریان - دانشجوی سابق پزشکی از دانشگاه تشریف (سوریه)

ایشان به علت مشکلاتی بعد از سال دوم به کشور بازگشته و در حال حاضر در رشته زیست‌شناسی دانشگاه پیام نور مشغول به تحصیل هستند.... و سرانجام درخواست اشتراک ماهنامه را نموده‌اند.
□ نام ایشان در لیست مشترکین ماهنامه قرار گرفت. امیدواریم با رفع گرفتاریها مجددأ به تحصیل در رشته مورد علاقه خود پردازند.

■ آقای دکتر حمیدرضا هندی - پزشک (اراک)

«مقاله درد نوشه آقایان دکتر بهمن مالک و دکتر

چه دردی را دوا می‌کنند؟ در حالی که الان در دورافتاده‌ترین نقاط ایران که شاید آب و برق ندارند حداقل یک پزشک عمومی دارند و در شهرها هم که وضعیت روشن است و نیازی به توضیح نیست. این تها عقیده بنده نیست بسیاری از دوستان و همکلاسان من نیز با من موافقند. در خاتمه خواهش می‌کنم چنانچه نامه‌ای را مطرح می‌فرمایند همانطور که عنوان شده است مطرح بفرمایند تا موافقان و مخالفان احتمالی روشن شوند (نه آنطور که خودتان می‌خواهید) البته این جسارت بنده را می‌بخشائید.

□ به طوری که ملاحظه می‌فرمایند اوامر این دوست جوان اطاعت شد. به‌حال امیدواریم تلحیص ناگزیر نامه‌ها را برماباید و آن را حمل بر «طرح نامه‌ها به گونه‌ای که خودمان می‌خواهیم» نفرمایند.

■ خانم مری حسنی - دانشجوی داروسازی دانشگاه آزاد (تهران)

«... در ماهنامه خردداد مقاله‌ای داشتید در مورد بیماری لا یم که از ناقل آن یعنی «کنه» صحبت شده بود اما تصویر چاپ شده در متن مقاله «کک» بود که ربطی به مقاله نداشت...»

□ از حسن توجه این همکار جوان متشرکیم، ایراد ایشان وارد است. در جلسه ماهیانه نقد ماهنامه هم این ایراد مطرح شد. به عنوان شوخی شاید بشود گفت به علت دشواری در یافتن یک تصویر مناسب از «کنه» از تقریباً مشابه!! آن استفاده شده بود! ولی گذشته از شوخی بایستی خاطرنشان نمائیم که مسئولیت انتخاب عکس با نویسنده یا مترجم نیست و عمدۀ عکسهایی که در ماهنامه کار می‌شود جبهه تزئینی دارد. امیدواریم با غنی شدن آرشیو عکس نشریه چنین اشکالاتی به

خود صاحب نظر هستند و تصور نمی‌رود که قصد آنها خدای ناکرده توهین به اعتبار پزشکان زحمتکش بوده باشد. به هر حال ضمن آنکه مطلب (نقد؟!) این دوست عزیز را درج نمودیم، توانستیم علت تعمیم انتقاد ایشان به داروسازان را (در دو سطر پایانی نامه) درک نمائیم؟!

■ آقای مهدی پورا صغر - دانشجوی سال آخر پزشکی (اصفهان)

ایشان در پی خواندن مطلب «حدیث مکرر» در ماهنامه آبان ۷۲ سوالاتی را مطرح کرده‌اند:

در طول این مدت که من هرماه ماهنامه را خوانده‌ام تا به حائل حدیث‌های مکرری از «حدیث مکرر» به چاپ رسیده که نمی‌دانم متأسفانه یا خوشبختانه این حدیث بعد از گرفتن نسخه به طور ناگهانی پایان می‌پذیرد و هیچ وقت تا داروخانه‌های متعدد و دادن داروهای مختلف با جرم مشابه بودن بدون تماس با پزشک و یا احیاناً تاکنار خیابانها برای پیدا کردن دارو و ... ادامه نمی‌باید چرا؟

آیا در مورد وضعیت داروخانه، و نحوه ارائه خدمات در آن حرفی برای گفتن وجود ندارد؟

بنده از حدیث مکرر اوضاع داروخانه می‌گذرم و فقط به این نکته اشاره می‌کنم که کسی منکر مشکلات موجود در جامعه هم در محدوده پزشکی و مطب و هم در مورد داروساز و داروخانه نیست، ولی آیا این قضایت یک جانبه نیست که مسائل مربوط به پزشک و مطب در نشریات داروسازی و مسائل مربوط به داروساز و داروخانه در نشریات پزشکی عنوان شود؟ و از همه اینها مهمتر آیا صرف بیان مشکلات و

محمد شریفی در شماره خرداد ماه ۷۳ را خواندم. چاپ چنین مقالاتی که به حیثیت و اعتبار پزشکان زحمتکش خدشه وارد می‌کند، چیز جدیدی نیست. جهت یادآوری، چند سطر از آن مقاله را به اطلاع می‌رسانم:

۱- صفحه ۶۱ ستون دوم سطر ۱۱: «موضوع تسکین درد جزو مواردی است که در اغلب دانشکده‌های پزشکی به خوبی به دانشجویان آموخته نشده».

۲- صفحه ۶۱ ستون دوم سطر ۱۴: «در پزشکان غیرمتخصص، اغلب این تفکر وجود دارد که بسیاری از دردها به خودی خود از بین می‌روند و احتیاجی به تسکین ندارند».

۳- صفحه ۱۶ ستون دوم سطر ۲۸: «بعضی از اوقات مشکل از آنجا شروع می‌شود که پزشک به بیمار مبتلا به یک درد مزمن و مقاوم به درمان می‌گوید: در شما خیالی است و وجود خارجی ندارد و شما سالم هستید».

۴- صفحه ۶۳ ستون دوم سطر ۶: «به علت عدم اطلاع بسیاری از پزشکان در مورد تسکین درد آنها (بیماران سلطانی) و عدم ارجاع به موقع بیمار، درمان مناسبی روی این افراد صورت نگرفته است». لطفاً به اطلاع نویسنده‌گان بی‌انتصاف آن مقاله بررسانید: قبل از آنکه از کار پزشکان ایجاد بگیرید به کار داروسازانی که در داروخانه خود به جای پول خرد، قرص آسپرین بچه به مردم می‌دهند، رسیدگی کنید.

□ به آگاهی این پزشک محترم می‌رسانیم که نویسنده‌گان مقاله «درد» هر دو پزشک بوده و در کار

رازی نیست اما برای پاسخگویی به سوالاتی که مطرح فرموده‌اید، شما را به کتابی که در ماهنامه مرداد ماه صفحه ۵۴ معرفی شده (کاربرد غیرمجاز داروها در ورزش) رجوع می‌دهیم.

■ آقای دکتر سروش سرداری (کانادا)

آقای دکتر سرداری - همکار قدیمی ماهنامه - که برای تکمیل تحصیلات (دوره PhD) در کانادا به سر می‌برند، مقاله‌ای خواندنی در مورد دانشجویان اعزامی به خارج تهیه و به دفتر ماهنامه ارسال نموده‌اند که ضمن تشکر از لطفشان، مقاله را در شماره‌های آتی ملاحظه خواهید فرمود. برای ایشان موفقیت در تحصیل و سعادت و سلامت در زندگی را آرزو می‌کنیم.

■ آقای دکتر فروغی - پژوهش (همدان)

در نامه‌ای همکار محترم ما آقای دکتر پورغلامی را مخاطب قرار داده و نوشتند: «... مقاله جالب شما را در شماره تیرماه - ۷۳ رازی خواندم. به عرض آن برادر عزیز می‌رسانم که با دوز کمتر از این مقدار هم جلوگیری از بارداری تجربه شده است اما ... برادر عزیز نسخه می‌شود هیچ داروخانه‌ای ندارد هر عدد ۲۰۰۰۰ ریال خریداری بشود نیست. همه مطالبی که شما نوشتند اید جالب است اما آن را می‌شناسیم نسخه می‌کنیم بدست نمی‌آید و بالاخره جلوگیری از حاملگی منفی از آب درمی‌آید و باز هم جمعیت اضافه می‌شود. با عرض احترام و تشکر از زحمات شما».

محدو دیتهای موجود و عدم بررسی ریشه‌ای آنها و ارائه پیشنهاد و راهنمایی‌های لازم در جهت رفع مشکل جز اتلاف وقت و هزینه چیز دیگری نیست؟»

□ تمام تلاش دست‌اندرکاران رازی که آمیزه‌ای از پژوهش و داروساز است، در جهت رفع سوء تفاهمات و ایجاد جو همکاری و همیاری میان پژوهشکان و داروسازان است. متأسفیم که در فضای سرشار از سوء تفاهم، بیان هر مشکلی به عمیق‌تر شدن سوء تفاهمات می‌انجامد. توجه بفرمایید که پاسخگویی به مطلب آبان ۷۲، در خرداد ۷۳ انجام گرفته و تراکم مطالب ما را وادار به چاپ این مطلب در آبان ۷۳ کرده است. حاصل کار را می‌توان به گردانیدن چاقوی در یک زخم کهنه تشییه نمود. دوستان، عزیزان، دانشجویان: پژوهش و داروساز دو دست یک پیکرند، بیائید «مهریانی دستها» را پاس بداریم.

■ آقای دکتر علی ابراهیمی - داروساز (زاہدان)

با نامه تقدیم‌شان، مسئولین ماهنامه را - بخصوص از بابت انتشار و ارسال ماهنامه به نقاط دورافتاده کشور - مورد مرحمت قرار داده‌اند که ما هم مقابلاً سپاسگزاری می‌کنیم.

■ آقای شهرام صارمی - دانشجوی سال آخر داروسازی (تهران)

چندین سوال از سوی این همکار جوان در ارتباط با مقاله «سوء استفاده از داروهای آتابولیک» از نویسنده آن مقاله شده است. به استحضار ایشان می‌رسانیم که مقاله مورد نظر یک مقاله ارسالی از سوی خوانندگان بود و نویسنده عضو کادر تحریریه

خوانندگان گرامی؛

مقالات‌ای که در شماره ۱۰ سال پنجم (آبان ماه ۱۳۷۳) ماهنامه دارویی رازی تحت عنوان «صرف داروها در بیماریهای کبدی» به چاپ رسیده است، مترجم آن جناب آقای دکتر علیرضا محجول نائیی دستیار گروه فارماکولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی می‌باشد که به دلیل اشتباهات فنی نام ایشان حذف گردیده است. بدینوسیله ضمن تصحیح موضوع از ایشان و شما خوانندگان عزیز ماهنامه دارویی پوزش می‌طلبیم.